

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ**

**ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація
галузі знань 02 Культура і мистецтво
Кваліфікація: Магістр образотворчого мистецтва,
декоративного мистецтва, реставрації**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ
РАДОЮ ХДАДМ
Голова вченої ради
О.В. Соболев / _____/**

**Освітня програма вводиться в дію з 1 вересня 2022 р.
Ректор О. В. Соболев / _____/**

Харків 2021 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»
Кваліфікація: Магістр образотворчого мистецтва,
декоративного мистецтва, реставрації

СХВАЛЕНО:

Голова підкомісії зі спеціальності 023
науково-
«Образотворче мистецтво, декоративне
ХДАДМ
мистецтво, реставрація»
_____ **В. ШУЛІКА**

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор з
педагогічної роботи
_____ **М. ТОКАР**

РЕКОМЕНДОВАНО:

Вченою радою факультету
«Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація»
_____ **В. ШЕВЧЕНКО**

ЗМІСТ

Передмова

1. Профіль освітньо-професійної програми «Мистецтвознавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність
  - 2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми
  - 2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми
3. Форми атестації здобувачів вищої освіти
4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти
5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми
6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми
7. Перелік використаних джерел

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Мистецтвознавство» Харківської державної академії дизайну і мистецтв є нормативним документом, який регламентує компетентності, кваліфікаційні, організаційні, навчальні й методичні вимоги до підготовки магістрів у галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Відповідає стандарту вищої освіти, затвердженому Наказом Міністерства освіти і науки України від 24.05.2019 р. № 726.

Розробка освітньо-професійної програми здійснювалася робочою групою науково-методичної комісії спеціальності № 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» у складі:

**Керівник проєктної групи,
гарант освітньої програми**

Кандидат мистецтвознавства, доцент

В. ЧЕЧИК

Члени проєктної групи:

Член-кореспондент НАМУ,
професор, доктор мистецтвознавства
Кандидат мистецтвознавства,
доцент

Л. СОКОЛЮК

Л. МЕЛЬНИЧУК

Рецензії-відгуки стейкхолдерів:

Декан Театрального факультету
Харківського національного університету мистецтв
ім. І.П. Котляревського, доцент,
кандидат мистецтвознавства

_____ **Я. ПАРТОЛА**

Головний зберігач фондів
Харківського художнього музею,
кандидат мистецтвознавства

_____ **В. ЯРОВА**

Член правління ГО «Колекція Бориса
і Тетяни Гриньових»,
кураторка міжнародних проєктів
сучасного мистецтва

_____ **М. КОНЄВА**

Профіль освітньо-професійної програми

«Мистецтвознавство»

зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківська державна академія дизайну і мистецтв
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації
Офіційна назва освітньої програми	Мистецтвознавство
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Сертифікат про акредитацію серія НД-IV, №2179684 від 16.06.2016 р., термін дії - 01.07.2026 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	01.07.2026 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.ksada.org
2 – Мета освітньої програми	
Формування професійних компетентностей в галузі мистецтвознавства, спрямованих на глибоке розуміння історичного досвіду мистецтва, його сучасного стану та перспектив розвитку, визначення ефективності та апробацію інноваційних теоретичних підходів, методів та концепцій інтерпретації культурно-мистецьких феноменів, дискусійних явищ та процесів, здатність не тільки реалізувати отримані знання, але й генерувати нові ідеї в наукових дослідженнях, художньо-творчих та соціокультурних проектах, методиках викладання фахових дисциплін у навчальних закладах художньої освіти.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація /за наявності/)	Освітня програма містить програмні компетентності, що визначають специфіку підготовки магістрів та програмні результати навчання, які відображають, що саме студент повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми. Галузь знань – 02 Культура і мистецтво Спеціальність – 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація Спеціалізація – Мистецтвознавство
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Фокусом ОПП «Мистецтвознавство» є здобуття загальних й спеціальних професійних компетентностей у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації. Програма забезпечує фахову підготовку магістрів-мистецтвознавців, яка передбачає можливість їх подальшої освіти та кар'єрного зростання у сферах науково-прикладного дослідництва, а також просвітницької, управлінської та викладацької діяльності. Ключові слова: образотворче мистецтво, теорія і історія мистецтв, мистецтвознавство, наукове дослідження, мистецька школа
Особливості програми	Програма ОПП «Мистецтвознавство» базується на традиційних та інноваційних підходах до вивчення сучасного зарубіжного й українського мистецтва, на розвитку критичного мислення й методологічних навичок. Програма призначена як для фахово підготовлених здобувачів, так і для тих, хто прийшов з іншої спеціалізації.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Магістр з образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації за спеціалізацією Мистецтвознавство може займати первинні посади згідно з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010: 2452.1 Мистецтвознавець (образотворче, декоративно-прикладне мистецтво). Освітня програма дозволяє оволодіти інструментарієм для його подальшого спеціального застосування: у освітніх закладах всіх рівнів, в музейно-галерейних, науково-дослідницьких, експертно-аналітичних та аукціонних інституціях, в медіа-засобах та ЗМІ, на організаційно-управлінських посадах культурно-просвітницьких установ.
Подальше навчання	Можливість навчання за програмами третього (освітньо-наукового, освітньо-творчого) рівня вищої освіти (НРК – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень). Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центроване навчання: комплексне поєднання лекційних та практичних занять; самонавчання (самостійна робота); авторські методики викладачів кафедр (теоретичні й практичні спеціальні курси).
Оцінювання	Екзамени, заліки, модульний контроль.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог
Загальні компетентності (ЗК)	1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

	<p>3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).</p> <p>4. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>5. Здатність розробляти та керувати проєктами</p> <p>6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва. 2. Здатність використовувати знання та практичні навички з сценографії з метою найвиразнішого розкриття концепції і змісту драматичного твору та його художнього втілення 3. Здатність проводити діагностику стану збереженості мистецьких об'єктів, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання у відповідності до вимог сучасної наукової реставрації 4. Здатність забезпечити захист інтелектуальної власності на твори образотворчого та/або декоративного мистецтва. 5. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості. 6. Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників образотворчого і декоративного мистецтва та реставраторів творів мистецтва, планування власної науково-педагогічної діяльності. 7. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій в контексті проведення мистецтвознавчих та реставраційних досліджень. 8. Здатність до організації та проведення науково-дослідної роботи у різних аспектах (історичний, теоретичний, практичний). 9. Здатність володіти категоріальним апаратом, методологією сучасного мистецтвознавчого аналізу стилістичних течій та художніх творів; науковими принципами експертизи творів образотворчого мистецтва.
<p>7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва. 2. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення. 	

3. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями). 8
4. Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.
5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого та/або декоративного мистецтва.
6. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітній та музейній справах.
7. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень.
8. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.
9. Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності. 10. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.
11. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культури- мистецьких процесів.
12. Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та у міжнародному професійному середовищі.
13. Вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, представляти результати діяльності у вітчизняному та зарубіжному науковому і професійному середовищі.
14. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.
15. Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку..

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Специфічною особливістю кадрового забезпечення освітньої програми є залучення до лекційних (теоретичних) й практичних занять викладачів з науковими ступенями докторів наук та докторів філософії, вченими званнями професорів та доцентів, членів-кореспондентів НАМУ, які є провідними фахівцями з досвідом роботи в науково-дослідницькій, викладацькій, експертній, управлінській, інноваційній або творчій сферах діяльності.</p> <p>Допоміжний персонал (фахівці виробничого навчання) для забезпечення і проведення лабораторних і практичних занять</p>
Матеріально-технічне забезпечення	Лекційні аудиторії. Лабораторії. Комп'ютерні класи
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Бібліотечний ресурс. Інформаційне та наочне забезпечення навчального процесу винятковими виданнями.

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Укладені угоди з навчальними закладами України про національну кредитну мобільність з метою розширення кругозору, культурного діалогу та набуття нових професійних навичок здобувачів освіти.
Міжнародна кредитна мобільність	Укладені угоди з зарубіжними навчальними закладами (Польща, Італія, Туреччина, Китай і інші) про міжнародну академічну мобільність.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Наявна можливість для фізичних осіб. Підготовчі курси з української мови.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Сучасне візуальне мистецтво	3	залік
ОК 2	Креативність у візуальному мистецтві	3	залік
ОК 3	Теоретико-методологічні основи педагогіки в мистецькій школі	3	залік
ОК 4	Методика організації науково-дослідної роботи	3	залік
ОК 5	Економіка та менеджмент в мистецькій галузі	3	залік
ОК 6	Іноземна мова для наукових цілей (англ.)	3	залік
Всього		18	
Цикл професійної підготовки			
ОК 7	Понятійно-термінологічний апарат в системі мистецтва	5	іспит
ОК 8	Стили в зарубіжному та вітчизняному образотворчому та декоративному мистецтві	4	іспит
ОК 9	Сучасне Мистецтвознавство: теорії і концепції	5	іспит
ОК 10	Спецкурс з історіографії українського мистецтвознавства	5	іспит
ОК 11	Інтелектуальна власність	3	залік
ОК 12	Педагогічна практика	3	Диф.залік
ОК 13	Переддипломна практика	3	Диф.залік
ОК 14	Дипломна робота магістра	21	захист
Всього		49	
Разом		67	
Віркові компоненти			

Цикл загальної підготовки			
Блок 1			
ВК 1	Іміджологія	3	залік
	Маркетингові комунікації в мистецькій діяльності		
	Психологія професійної самореалізації		
Цикл професійної підготовки			
Блок 2			
ВК 2	Основи рецензування і редагування	4	іспит
	Технології віртуальної реальності в мистецтві		
	Науковий текст в царині гуманітаристики		
Блок 3			
ВК 3	Охорона культурної спадщини	3	залік
	Образотворення національної культури в європейському мистецтві XIX – XXI століть		
	Антикваріат і методи дослідження		
Блок 4			
ВК 4	Джерелознавство в просторі мистецтвознавчих досліджень	4	залік
	Українсько-європейські зв'язки в образотворчому мистецтві XX - поч. XXI ст.		
	Сучасні кураторські практики		
Блок 5			
ВК 5	<i>Історія перформансу та партисипативних практик</i>	5	іспит
	Авторський кінематограф в контексті постсучасності		
	Історія світового фотомистецтва		
	Українське образотворче і декоративне мистецтво: виклики сучасності.		
Блок 6			
ВК 6	Спецсеминар з теорії символу	4	залік
	Менеджмент соціокультурних проєктів		
	Художні теорії XX ст.		
	Загальний обсяг вибірових компонент:	23	
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	90	

2.2 Структурно-логічна схема ОП

1 семестр	2 семестр	3 семестр
15 тижнів	15 тижнів	15 тижнів

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів другого ступеня вищої освіти «Магістр» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
	Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у галузі образотворчого мистецтва й проведення досліджень або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, списування та фальсифікацій. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Харківській державній академії дизайну і мистецтв функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науковопедагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладів вищої освіти і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та

ПРН 12				•									•						
ПРН 13						•									•				
ПРН 14		•						•					•						
ПРН 15					•									•					•